

Tisztelt Államtitkár Úr! Helyettes Államtitkár Úr!
Főtiszteletű és Nagytiszteletű Díjazottak!

Adorjáni Zoltán 1956. november 13-án, a forradalom leverésének árnyékában született Désen. (Családi legenda szerint születésekor a kórház személyzete azt suttogta, hogy a város állomásán azon az éjszakán magyar foglyokat szállító vonat haladt át.)

Felmenői között több lelkipásztor és tanító van. Anyai nagyapja, Nagy Zoltán Kőröskisjenő irodalmilag képzett lelkésze volt, apai nagyapja, Adorjáni István a Kolozsvár melletti, mára csaknem elnéptelenedett Fejérdén, majd a közeli Bodonkúton szolgált. Édesapja, Adorjáni Albert Erdély egyik legendás lelkipásztorának számított, édesanyja, az irodalmi vénájú Nagy Aranka nemcsak hűséges házas- és szolgatársa, támasza volt férjének, hanem az erdélyi nőszövetségi munkában is részt vállalt. Szülei a mezőségi Magyarszováton, a szamosháti Dészicahegyen, majd Kolozsvár két gyülekezetében – a frissen alakult Újalsóvárosiban, majd az Alsóvárosiban – szolgáltak. Házasságukból öt gyermek született, három közülük egyházi szolgálatba lépett.

Adorjáni Zoltán elemi iskoláit Dészicahegyen végezte, tanulmányait Désen, majd a kolozsvári Báthori (akkor 11-es) gimnázium sport osztályában folytatta, ahol 1975-ben érettségizett. 1976-tól a kolozsvári Egyetemi Fokú Egységet Protestáns Teológiai Intézet hallgatója. Elsőként tanára, Kozma Zsolt figyelt fel rá és már az első év utáni nyáron tudományos munkára fogta: együtt végigolvasták és elemezték (teológia szakszóval: preparálták) a Jelenések könyvét. Mesterével való kapcsolata és János apostol írásai iránti bővölete azóta is töretlen.

1980-ban tett első lelkészsképesítő vizsgát, ezt követően a Melegföldvári Református Egyházközségben és annak filiájában, Katonában volt lelkipásztor 1984-ig. A dombok közé rejtett, akkor nehezen megközelíthető magyar többségű falu lelkület szempontjából is érdekes színtartja volt a Mezőségnek. Világos igehirdetéseivel, egyenességével, közvetlenségével hamar kivívta a gyülekezet rokonszenvét, máig szeretettel emlékeznek rá. Ő maga is ilyen szeretettel mesél – órán vagy órán kívül – hallgatóinak a gyülekezetről, illetve a kor lelkészi szolgálatainak örömeiről és nehézségeiről. Ebben az időszakban szervezte meg a katonai templom javítását.

1983-ban házasságot kötött Dávid Máriával. Felesége is lelkészcsaládból jön, édesapja, Dávid László egyház- és művészettörténészként jelentős életművet hagyott maga után. Házasságukat Isten három gyermekkel áldotta meg: Anna (1985), Márta (1987), Mária (1990). Felesége és lányai állandó segítői, folyamatos építő kritikusai lelkipásztori, tanári, intézményvezetői és szerkesztői munkájának.

1984-ben néhány hónapig a Brassó-Gyárvárosi Református Egyházközségben volt segédlelkész, majd 1985-től a háromszéki Páké lelkésze lesz 1991-ig. A Melegföldvártól gyökeresen különböző lelkületű Pákéban is hamar megtalálták a helyüket. Lelkiismeretes szolgálatáról azóta is legendák keringenek a környéken. Az egyházmegye távolabbi lelkészeivel is szoros barátságot kötött, ezek kzl nagyon sok máig él.

Lelkészi szolgálata alatt sem hagyta abba a tudományosművelést: A korban az egyetlen publikálási lehetőséget a Református Szemle jelentette. Ebben a két havonta megjelenő folyóiratban közölt tanulmányokat, igehirdetéseket, illetve könyvismertetőket.

Az 1990-től kinyíló világ Adorjáni Zoltán előtt is új távlatokat nyitott. 1990 októberétől egy tanéven át a Stipendium Bernardinum ösztöndíjával Hollandiában gyarapította tudását. Tanulmányai végeztével néhány hónapig ismét Pákéban szolgált, majd 1991-től a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet oktatójaként működik mai napig: 1991-től 2009-ig adjunktus, 2009-től 2014-ig docens, azóta egyetemi tanár. Az Intézetben hosszú ideig (1993–2003) volt

lelkivenerelő tanár, 2006 és 2016 között pedig dékán. Utóbbi hivatalában éjt nappallá téve dolgozott az Intézet akkreditációjáért, nyilvánossági jogának elnyeréséért.

Teológiai tanárságával párhuzamosan a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karán is bibliai nyelveket oktatott.

A tanár

Három évtizedes oktatói tevékenysége során héber és görög nyelvet, újszövetségi kortörténetet, újszövetségi írásmagyarázatot és intertestamentális kortörténetet tanított. A görög nyelv máig használatos tankönyvét is ő szerkesztette.

Adorjáni Zoltán a szó szoros értelmében vett tanár. Szakmai felkészülése alázattal, igényességgel szeretettel párosul. Miközben – nyelvóráin is – a legújabb kortörténeti kutatások eredményeit osztja meg diákjaival és bevezeti őket Jézus Krisztus korának társadalmi, politikai, vallási világába, nem feledkezik meg arról, hogy a padban ülők néhány év múlva erdélyi és partiumi gyülekezetekben lesznek lelkészek. Ezért a tudomány mellé mindig alkalmazás is kerül: Mikor lehet az adott Igéről prédikálni, miből lehet, és miből nem mondanivalót kibontani stb. Tanácsait pedig történetekkel támasztja alá. Tanári szobájának ajtaja – a szó szoros értelmében – mindig nyitva van, jelezve a diákok felé, hogy bármikor betérhetnek hozzá. Egykori diákjai gyakran fordulnak hozzá szakmai tanácsért.

A teológus

A 65. születésnapjára szerkesztett kötet címe foglalja össze talán legtalálósabban Adorjáni Zoltán teológusi habitusát: *Az Írás bővületében*. Diákévei óta ebben a bővületben él. Szűkebben vett kutatási területe az intertestamentális kor. *A therapeuták kontemplatív kegyessége* című doktori dolgozatát 2005-ben védte meg a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen Marjovszky Tibor irányítása alatt. A témában több tanulmányt publikált. Számos írásban vizsgálta a kutatott kor egyik jellemzőjét, a héber és görög világ együttélését, elsősorban a két kultúra időszemléletét. Lefordította és kiadta Alexandriai Philón: *De vita contemplativa* című művét, illetve a *Jób testamentuma* című apokrif iratot. Több tanulmányban foglalkozott a József és Aszeneth című ókori regénnyel. Ezen kívül számos bibliai (elsősorban újszövetségi) lókus részletes exegézisét közölte.

Kutatási területe viszont nem szorítkozik kizárólag a bibliikumra. Az Írásén túl bekerült az erdélyi református belmisszió bővkörébe is bekerült. Imre Lajos kolozsvári teológiai tanár és körének munkásságáról tíz tanulmányban és számos ismeretterjesztő írásban számolt be.

Ezen kívül számos gyakorlati teológiai tanulmány szerzője, ezek elsősorban gyülekezeti lelkészi szolgálatának és oktatói munkájának tudományos igényű megírt tapasztalatai.

Publikációs jegyzéke hét könyvet, 109 tanulmányt, 189 ismeretterjesztő cikket, 41 recenziót és 132 prédikációt illetve meditációt tartalmaz.

A szerkesztő

Adorjáni Zoltán nevéhez több egyházi sajtótermék szerkesztése is fűződik. 1992-től az Üzenet című lap gyerekrovátát, az *Örömhírt* szerkesztette, 1994-től az Erdélyi Református Naptár, 1998–1999 között az Ifjú Erdély társszerkesztője. 2000-ben anyai örökségként vállalta fel az Erdélyi Református Nőszövetség lapjának, a Református Családnak a főszerkesztői feladatait, 2004-től 2018-ig társszerkesztője volt a lapnak. 2001 óta Buzogány Dezsővel közösen szerkeszti a Református Szemlét. Munkásságuk nyomán a lap rangos tudományos fórummá nőtte ki magát, a CEEOL jegyzi, Románia Tanügyminisztériuma is előkelő helyre rangsorolta. 2010 óta a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet évkönyvét, a *Studia Doctorum Theologiae Protestantistae* is ő szerkeszti. Ezen kívül több tucat kötet is az ő szerkesztői munkájának eredményeként látott napvilágot.

Adorjáni Zoltán gyakran hangsúlyozza, hogy a szerkesztéshez alázat kell. Erről nemcsak beszél, hanem éli is. Időt, energiát és dioptriákat nem kímélve dolgozik a szövegek és jegyzetapparátus jobbításán és pontosításán, szeretettel tanítva a kezdő szerzőket.

Tisztelt Professzor Úr! Kedves Zoli Bácsi!

Nagyon hálás vagyok, hogy a tanítványod és néhány hónapja a kollégád is lehetek. Köszönöm, hogy nemcsak órán, hanem tanári szobádban, szőlőszedés közben és a mezősegi dombok között is tanítottál. Köszönöm, hogy alázatoddal, közvetlen szeretetteddel, békességkereső habitusoddal egybentartod a Teológiai Intézet közösségét!
Isten áldjon, őrizzen és tartson meg sokáig családodnak, a Teológiának, az erdélyi és az egyetemes magyar reformátusság közösségének!

Ősz Sándor Előd